

Бу сиз суратта керег кызыкчысыла биз жаныкчыла жыйырма жыл мунда ала Бзынгыны орта школуда окуй эдиле. Ала, ахмы белгиле да алап, лерседен кызуанып, чыгыш келген кызыкчыны бизин белгиле суратчыбыз

Ариулугуна шагъатлыкъгъа

«Бизни культура хазинабыз» деген аты бла краеведение литературы биринчи Битевроссий конкусуну итгарыны чыгарылгандыла. Аны «Россейни мамырлыкъны фонду» деген Халкыла аралы жамат фонд бла «Рериклене хазинасы» Халкыла аралы жандоугулуку фонду курагандыла.

Бу конкурсу баш мураты была болгандыла: бизни кеп миллетти кыралчы халкылары араарында культу байламлыкыла болуп куюн, тийиши болупла кыруу бла краеведение жаны бла излем-типти ишлеге не жаны бла да себеплик этиу – культура хазаны саклауда ол магъаналы иши да ондан. Эришпи бул номинация бла бардырылганды: «Илму краеведение», «Тууган жери тибайгытасы», «Тарых краеведение спирамичиле», «Сейилик адам», «Гиче миллетте». Аланы хар биринде да ох басма иш белгиленгендиле эм саугъалангандыла.

Топтураны Камал эде кыларча этенди. Биогендикле уа быланы кыларчы калай куралгы-ан болур? Жанау тегиликде кесн жолдарын табалгыан болурламы? Хапар сакъайлабыз аладан.

2005, 2006, 2007 жылда чыккан киталары сайай эдиле конкурса кезгортгорге. Тематика жаны бла уа чек салымаганды, аны себеплик мындагы киталпа не жаны бла да сейрили эм тюрсюнлю да эдиле. Бу иште кытышырга сойген китал басмалары саны да кеп болганды, кеслери да ала хар бири оодон ол киталха дери неда андан аз асламын охкына кезгортгорге он тапхандыла. Аны себеплик боттон тамынууду нальчикли литераторла Мария бла Виктор Котлярванлы эм фотографдизерер Жанна Шогенованы «Черек ауу» деген проект чегинде хазырлагандыла. Аладан аптысы – «Приэльбурье», «Приэльбурье: Жылы-суу», «Чегемское ущелье», «Хуламо-Безенгийское ущелье», «Нальчик и его окрестности» деген альбомдыла. Саугъаланган «Чегемское ущелье» деген да аланы санындаы. Ала барысы да басмадан чыкыгандыла. Къабарты-Малкъар Россейни сананы киргенни 450-жыллыгына аталып дагы-ва

атлы китал басманы сегиз альбомдан бирини «Черек ауу». Аны была «Кабардино-Балкария: природная жемчужина» деген проектин чегинде хазырлагандыла. Аладан аптысы – «Приэльбурье», «Приэльбурье: Жылы-суу», «Чегемское ущелье», «Хуламо-Безенгийское ущелье», «Нальчик и его окрестности» деген альбомдыла. Саугъаланган «Чегемское ущелье» деген да аланы санындаы. Ала барысы да басмадан чыкыгандыла. Къабарты-Малкъар Россейни сананы киргенни 450-жыллыгына аталып дагы-ва

К. ВИКТОРОВ.

7-чи – 13-июнь июнь кезиуде осал кюнле эм сагъатла
8-чи июнь, байрам кюн (14 сагъаттан 18 сагъатка дери).
Психика, инфекция эм аллергия ауруула кызыгъалырга, акъларгызга, бутларгызга зыккереге эти аурууга болгундула. Бау-рутузгы, акъларгызгыла бла бутларгызгызга коч жетдирмегиз кюрешигиз.
10-июнь, ыйык кюн (21 сагъаттан 24 сагъатка дери).
Башгызы, кызыргене аурууга жукургунду тынчыкысызлыкъ сынаттыргъа болгундула. Къзыргенге коч жетдирмегиз, ачыулануудан, жюрекке коч алыудан кезигизни сакълэгызы.
(«АиФ» газетасы).

ЖОЛ-ПАТРУЛЬ СЛУЖБА

Кендир хуржунла

Республиканы жеринде 28-чи майдан 4-июньга болганды. Алада эки адам бленди, 13 адам кызуу болганды. 28-чи майда эрттенкиде сагъат 9-дан оуп ВАЗ-2106 автомашина Нальчикде Будаев 2-чи Таман дивизи орманлы мойшонде «Акьюу» гакик бла кыгъынганды. ВАЗ-2106 автомашины водители тер эди. Он кеси да, жаралы болуп, болныцга тыошгени.

Мылдан бир неча ай алгъа наркополицияны кулукчыларга Нальчикде жашынын 23-жыллыкъ жаш, марихунаны Плитгорскде алып, мында сатып тургъаныны юсондан биогендикле. Ала информацияны тоз бла терс болгъанын тинтенде. Плитгорскде жашарган эвулен. 24-жыллыкъ тиширчи эм аны тозу Закавказье республиканы бирини аламында кылынып къалынып тошгени.

Бу ки адам бирге эртден бери ишленгенде Ала марихунаны Ставрополь крайда элени биринден атыганды. Аны бир ставканы багызына 2300 сом тбелгенди. Кес-лерине кептирип, ставка марихунаны, 10 юнош этил, хуржункыла салгандыла. Аллай хуржункуну хар бири 500 сомдан сатхандыла. Товар кепден кеп табыла башлаганды, аны сатар адамла кеп болгандыла. Аланы ушыгылары табар муратда Къабарты-Малкъарга да келгенди. Мында уа ол «жумушу» этиноу борун 24-жыллыкъ жаш бойунда алганды. Тинтиле кыргозден лерине кеп, аллай сатычула уа Север Кавказы башха регионларында да табылгандыла.

Наркотикке сатычулануу санна айдан айгъа кошула берганды. Тиширчи кеси страховоя компания эшлей, реимокыла барганды, тюрке адамларын кесине тарты, аланы наркотиклерин сатарырыга хайырланганды. Анга кеп заманыны киши ишкли болмаганды.

Россейни нарконтрольноу федеральни службасыны КъМР-де управленисыны оперативниклери тиширчуу кезиуде тобешилерин бири-ринде, эки ставка марихуна сата тургъанлай, кылыгыю шоргоренди. Андан сора уа кылынып тош Плитгорскде сату оге тургъанлай тутхандыла. Аны автоматчысында 10 хуржун наркотик тапхандыла.

Управленийны следователи наркотик сатычулары кеплери кенгенди. Алай бу тиширчуу бетсылыгы, кыжымгааны уа аланы бек сейрсиндиргенди. Ол тутхунулулузгъа, не кыргъа болмаганды, не абыырмаганды. Следовательни соруларына оспар жууал бери, кесини терсигин бойунда алырга бир да унамаганды.

Тосу бла бирге тутулгандыла

Мылдан бир неча ай алгъа наркополицияны кулукчылары Нальчикде жашынын 23-жыллыкъ жаш, марихунаны Плитгорскде алып, мында сатып тургъаныны юсондан биогендикле. Ала информацияны тоз бла терс болгъанын тинтенде. Плитгорскде жашарган эвулен. 24-жыллыкъ тиширчи эм аны тозу Закавказье республиканы бирини аламында кылынып къалынып тошгени.

Экинчи кере жюз минг сом алгандыла

Боташаны Шарипа. Дерседле керкли тюролюторлю пособыла. Энди буйы алыкларыны школунда бир кырал экзаменнге бизден сегиз сабий кытышханды. Биологидан сынаугъа уа алтаудан барлыкыдыла. Бируден а географиядан берликди, Быйыл бир кырал экзаменнге окуучуларыбыз кбеленди. Алай биринчи классха жаланда тогузу сабий келликдиле, лерди Шарипа - Бу шарт жаланда бизни угъай, башхаланы да тынгысыз этеди. Школубуз жабылып кыаллыкды деп айтмаймы, алай

уастаны кбюсю иш-сиз кваллыкдыла. Теркеми биринчи школунда бир кырал экзаменнге бизден сегиз сабий кытышханды. Биологидан сынаугъа уа алтаудан барлыкыдыла. Бируден а географиядан берликди, Быйыл бир кырал экзаменнге окуучуларыбыз кбеленди. Алай биринчи классха жаланда тогузу сабий келликдиле, лерди Шарипа - Бу шарт жаланда бизни угъай, башхаланы да тынгысыз этеди. Школубуз жабылып кыаллыкды деп айтмаймы, алай

Озган жыл уастанла кеп затны билалмай кыалган эзеле да, быйын хазырлаган материалла аслам жангылыкка кыошхандыла. Алай бир кырал экзаменнге бу жол да тапхандыла. Мында олимпиадалагы кытышып, алчы жерле алгъан сабийле жокдула.

Энди солур кезиуде жагетди. Школда лерге 30 сабий келликди, экинчи кылымга жюриорюкле да жыйырма боллукъдула. Саулыкларынын илгендирге сойгенле районде «Алмаз» лагерге, Минги таму тиресинде солуру койгере барып онгла келди.

Мамайланы Алай. Суратланы автор алганды.

Музей отуу кыруарыкыдыла

Этта да бир окуу жыл бошалады. Огары Жемталаны «Насып» сабий садныла миллет адетлерге юйренге, эс тиреледе шатак селеширча этуге аслам эбуланды. Ол тамгага ала-анала бла да сенешенди. Тынгылы материал жыйылп, литератураны музей-отуугу жарашдыруу юсонден да айтылганды.

Мында бу эден чыккан белгиле адамлагъа энциклопедия куралганды. Сора хар сабий жети атага дери санарга, тукумларынын тарыхларыны билдире да юйренди. Ол тамгага барысы да сабий садны тамтасы Забайкаланы Розны бла юйретичуу Закиншиланы Марияны хайырландыла. (Суратла ондан солгъа).

Суратны АБУ ул А. алганды.

Жай Солуу

Хакъсыз тутевкала бла

Нальчикде «Эрудит» творчестволу аркага жюрген сабийле лерде мында ачылгын лагерде солурга да бек сеудиле. Лагерь бу арада быйыл шахары билим беруу департамнтин башчылыгы бла ючюнчю кере ачылды. Бу кюнде бер кшолууны биринчи кшолуу келгенди. Аны ичинде мында жоуге жуюугу сабий солурга онг тобарыкыдыла.

Лагерьде школчула эргетендикде сагъат сегизден ингирде сагъат бешге дери туралды. Гиче классланы окуучулары тош заманда жатып солуру онг да табдыла. Кыалган кызуула уа, лагерин расписанисына кере, не бир тюро кружокка бардыла неда шахмат ойнойдыла. Сурат ишлере, терсере, жырларга сойгенде да алай он барды.

Лагерьде солугъаны кбюсю кылайсыз юйорендендиле. Ала мында хакъсыз кешендиле.

Сабийлерге кюнге юч кере ашатадыла. Рационларында кеттеле, татлы затла да бардыла.

Андан сора да, мында солугъанынын ийиктыла эки бек басыннен эттидиле. Бери артистлени, ГИБДД-ны келечилерин да чакырылды. Ала уа сабийлерге жолду жуюруну жоруукларынын юйретилди.

«Бизни араны ачылуу, боттонда аны мурдорунда лагерин курулууу кылайсыз юйрени сабийлерине бу тиресе жабынгандыла да бек илдиле» дейди жуу Лариса Шогенова. Керчиси бла да, эргетен ингирде дери ишле болган ала ала балаларынын мында тургъан кезулерине тынгысыз болукъ тойюкдуле.

Лагерь ачыла, жабыла турду да мында улун байрам кыруайдыла. Ары уа, ата-анадан сора да, билми беруу департамнтин келечилери да кытышандыла.

Бизни корр.

Илишан атыудан эришгенди

Бу кюнде Къабарты-Малкъарыны РОСТО (ДОСА-АФ) организациясы Улуу Ата Журт урушунда ишти, снайпер Шауль Жамбровну хурмете ушукдан атыуну биринчилиги бардырылганды. Анга республиканы районларында бла шахарларында онки команда, жооу бла алтымыш адам кытышхандыла. Ол санда Жамбровнаны тукумларынын келечилери.

Эришуде ушук атыугула усталыкларынын жашла бла тенг кызыла да кезгортгенди. Биринчи жерге жигитни тукумун жюртотен команда чыкыганды. Экинчи жерини Прохладна районун автошколуну келечилери алгандыла. Нальчикни автошколу уа ючюнчю жерге тийиш болганды.

ОСМАНЛАНЫ Аишат.

Алгышылау

Бек сойген ахлumu Бзынгандан Аналаны Жамалны быйыл июльде жылды.

Мен аны жюргендиле кызыуу алгышлаймын. Жамал, бизге кыуунанчха кеп жылланы кийик саудукъу болуп жаша, июнгюу наасыны норуу жарытхандай турсун!

Эгечинден тууган ДАТЧИЛАНЫ Мариян.

Газетин келир номер 9-чу июнда чыгарыкды.

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал	ТЕЛЕФОНЫ: Редакторун прбыяны – 42-63-61. Баш редактору заместительери – 42-38-21, 42-26-22. Жууаны секретере – 42-66-85. Секретарин – 40-93-62. Корректорла – 42-63-52.	РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Жамнауч-политика жашууу бөлүмү - 42-67-68, 42-24-02. Экономикалы бөлүмү - 42-66-73. Кухтураны бөлүмү - 42-68-72. Социалны политиканы бөлүмү - 42-66-76, 42-27-59. Жангындыкыла бла спорту бөлүмү - 42-26-39, 42-66-71. Писемоланы,рекламаны эм билдирүүнүн бөлүмү - 42-37-94. Тиманчыны бөлүмү 42-31-28.	РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5
РЕДКОЛЛЕГИЯ: АЛИКАЛАННЫ Владимир, АППАЙЛАНЫ Музафар (баш редактору заместители), БЕПШАЙЛАНЫ Мугалип (баш редактору заместители), БИТТИРЛАНЫ Аминат, КЪУЛБАЙЛАНЫ Алай, ТЕКУЗЛАНЫ Хаят, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКУЗЛАНЫ Борис (жууаны секретера).	Бухгалтерия: 42-27-59. Операторла – 42-26-28, 42-39-65.	РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: УЧРЕДИТЕЛЬИЕ: Къабарты-Малкъар Республикасы Парламенти бла Правительство	РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5
Жамаат-политика жашууу бөлүмү: 42-67-68, 42-24-02. Экономикалы бөлүмү: 42-66-73. Кухтураны бөлүмү: 42-68-72. Социалны политиканы бөлүмү: 42-66-76, 42-27-59. Жангындыкыла бла спорту бөлүмү: 42-26-39, 42-66-71. Писемоланы,рекламаны эм билдирүүнүн бөлүмү: 42-37-94. Тиманчыны бөлүмү: 42-31-28. Бухгалтерия: 42-27-59. Операторла: 42-26-28, 42-39-65.	Жамаат-политика жашууу бөлүмү: 42-67-68, 42-24-02. Экономикалы бөлүмү: 42-66-73. Кухтураны бөлүмү: 42-68-72. Социалны политиканы бөлүмү: 42-66-76, 42-27-59. Жангындыкыла бла спорту бөлүмү: 42-26-39, 42-66-71. Писемоланы,рекламаны эм билдирүүнүн бөлүмү: 42-37-94. Тиманчыны бөлүмү: 42-31-28. Бухгалтерия: 42-27-59. Операторла: 42-26-28, 42-39-65.	РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: УЧРЕДИТЕЛЬИЕ: Къабарты-Малкъар Республикасы Парламенти бла Правительство	РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5